

γιατρουλάκος

Γιατρουδάκι, τὸ ὅπ. βλ.
Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. Θήρ. (Οἶα).

γιατρουλάκος ὁ, ἐνιαχ. γιατρουλάκους ἐνιαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ο ὕ λ η ς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ο ς.

Γιατρουδάκι, τὸ ὅπ. βλ.: "Ενας γιατρουλάκος, χωρὶς πελατεία, ποὺ κουράρει χάρισμα φτωχού; Γ. Ξενοπ. Θέατρ. Γ', 12.

γιατρούλεμα τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γ ι α τ ρ ο υ λ ε ὦ, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ο ὕ λ η ς. Πβ. γ ι α τ ρ ι κ ο υ λ ε ὦ.

Γιατροσόφι 2, τὸ ὅπ. βλ.: Μὰ εἶντα νὰ κάμω ἢ κακοντέλα; Μηγάρις δὲν τοῦ πολέμου γιατρουλέματα ἀπ' ἀγρὰ ὡς ταχ' τέρον; (Μὰ τί νὰ κάμω ἢ δύστηχη; Μήπως δὲν τοῦ ἔκανα διάφορες θεραπείες ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωΐ;)

γιατρούλης ὁ, ἐνιαχ. γιατρούλ'ς Ἡπ. (Κουκουλ.) κ.ά. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ὅ ς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ο ὕ λ η ς.

Θωπευτ., ὁ νέος ἱατρὸς ἐνθ' ἄν.: Καλῶς τοῦ γιατρούλ' μας. "Ο,τ' θέλ' οὐ γιατρούλ'ς μ' Κουκουλ.

γιατρουλίξω Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ο ὕ λ η ς.

Θεραπεύω, νοσηλεύω τινὰ ἐνθ' ἄν.: Τότε γιατρουλίζουμε καὶ ἐκεῖνος πάει 'ς τὸ πόρτο (=λιμάνι) Ἐρεικ. Μοῦ λειανόσκασε τὸ πετσὶ τοῦ χειριοῦ μου, ὅπου ἔλειωνα ἀσβέστι καὶ τώρα τὸ γιατρουλίξω (λειανόσκασε = ἄνοιξε λίγο) αὐτόθ. Εἶναι ψυχρωμένος ὁ Τάτσης καὶ τὸν ἄρχισ' ἢ μάννα του νὰ τότε γιατρουλίξει Ὁθων.

γιατρούλισμα τό, Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. γ ι α τ ρ ο υ λ ί ξ ω.

1) Ἡ πρὸς ἀσθενῆ ἐπίσκεψις ἱατροῦ Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων.: Δὲν ἔχω ὄρεξη νὰ ματαποντιάσω καὶ νὰ 'χω γιατρουλίσματα 'πὸ τὸ Σιδάρι (=ἐπισκέψεις τοῦ ἱατροῦ ἀπὸ τὸ Σιδάρι τῆς ΒΑ Κερκύρας) Ἐρεικ. 2) Ἡ πρὸς ἀσθενῆ παρεχομένη θεραπευτικὴ περιποίησις Ἀντίπαξ. Παξ.: Σοῦ 'καμα τόσα γιατρουλίσματα, μὰ τώρα δὲ θυμᾶσαι τίποτες. Παξ.

γιατροῦσα ἡ, ἀμάρτ. γιάτρουσα Κρήτ. (Ἀρχάν. Βιάνν. Ἡράκλ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ὅ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὦ ς α, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Α. Α. Παπαδοπ., Ἀθηνᾶ 37 (1925), 188. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 122.

1) Γυνὴ ἀσκοῦσα τὴν ἱατρικὴν διὰ βοτάνων καὶ μαγγανειῶν ἐνθ' ἄν.: Τρεῖς ἡμέρες, πριχοῦ νὰ φάη, πρέπει νὰ τότε σάξῃ τὰ ἢ γιάτρουσα καὶ δὰ γενῇ ἐφτάγερος ὁ ἀρρωστάτης Ἀρχάν. (δὰ = θὰ) Συνών. γ ι α τ ρ ὅ ς Α1γ. 2) Σύζυγος ἱατροῦ ἐνθ' ἄν. Συνών. γ ι α τ ρ ὅ ς Α1ε.

γιατροφόρος ὁ, Κύθν. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ ρ ὅ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -φ ὅ ρ ο ς.

Ὁ ἐμπειρικὸς ἱατρὸς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

γιατσίντο

Κάθβουνον ἔπ-ἔεσε 'ς τοῦ φύλλ'δου τὸ ποδάρι, τρέξετε, γιατροί, τρέξετε, γιατροφόροι, νὰ γιατρέψετε τοῦ φύλλ'δου τὸ ποδάρι

Ρόδ.

Δράμετε, γιατροὶ καὶ γιατροφόροι, γιὰ νὰ γιάνετε τοῦ φύλλου τὸ ποδάρι

Κύθν.

γιατσάδα ἡ, Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ά.) Κέρκ. (Ἀργυράδ. Λευκίμμ. κ.ά.) Λευκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. — Λεξ. Βλαστ., 281 κ.ά.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *giassada* = πάγωμα.

1) Ψυχὸς, παγωνιά, ἐνθ' ἄν.: Κάνει γιατσάδα σήμερα Ὁθων. Κάνει γιατσάδα καὶ δὲ βγαίνω 'πὸ τὸ σπῖτι Ἐρεικ.

2) Ρῖγος ἐκ ψύχους Παξ.: Τὸ κορμί μου εἶχε μιὰ μεγάλη γιατσάδα Παξ. Συνών. γ ι ά τ σ ο, γ υ α λ ά δ α, κ α φ ο ὅ ρ ι, κ ρ υ ά δ α, τ σ ί φ ι, τ σ ι φ ο ὅ ρ α.

γιατσᾶδος ἐπίθ. Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων. Ἐκ τῆς Ἑνετ. μετοχ. *giassada* τοῦ ρ. *giassar*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ ι α τ σ ά ρ ω.

Ὁ παγωμένος, ψυχρότατος.

γιατσάρω Λευκ. γιατσέρονω Λευκ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *giassar* = ψύχω.

Ριγῶ ἐκ ψύχους: "Ἡμ'να γ'δρωμένος καὶ γιατσάρ'σα.

γιατσι τό, Ἰων. (Βουρλ.) Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) γιατσίν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yati* = κατάκλισις.

Τὸ ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς κατακλίσεως χρονικὸν διάστημα ἐνθ' ἄν.: Κατὰ τὸ γιατσι θὰ 'ρθῶ Κρήτ. Μὲ τὸ χτύπημα τῆς καμπάνας τοῦ γιατσοῦ, κλούσανε τὰ μαγαζιά Βουρλ. || Τοῦ ψεύτη τὸ καντήλιν ὡς τὸ γιατσίν ἀφταίν-νει (ὅτι ἀποκαλύπτεται οὗτος ταχέως) Κύπρ.

γιατσιντάκι τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ι α τ σ ί ν τ ο καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ι.

Γιατσίντο, τὸ ὅπ. βλ.

γιατσιντι τό, Παρνασσ. 8 (1884), 400.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. γ ι α τ σ ί ν τ ο = ὑάκινθος.

Γιατσίντο, τὸ ὅπ. βλ.

γιατσίντο τό, Χίος—Λεξ. Βλαστ. 448 γιατσίντου Σάμ. γιαζίνδο Κάσ. Κῶς γιατσίτο Ἰων. (Ἐρυθρ. Κρήν.) γιατσέντο Μῆλ. Χάλκ. — Γ. Ξενοπ., Ἀφροδ., 199 Κέντρον, 7 γιατσέδι Μῆλ. διατσίντο Π. Γενναδ., Φυτολ. Λεξ., 798 διατσίντου Σάμ. διατσέντο Ρόδ. Σίφν. Σύρ. κ. ἄ. διατσέτο Κρήτ. διατσέτο Θήρ. γιατσέντο Ζάκ. γιατσίντος ὁ, Χίος διατσίντος Θ. Γρυπάρ., Βοσκοπ., 93.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *giacinto* < Λατίν. *yacinthus* < Ἑλλήν. ὑ ά κ ι ν θ ο ς. Πβ. Ἰταλ. διαλ. τύπ. *diacinto* καὶ *iacinto*.

Τὸ φυτὸν Ὑάκινθος ὁ ἀνατολικὸς (*Hyacinthus orientalis*), τῆς οἰκογ. τῶν Λειριδῶν (*Liliaceae*) ἐνθ' ἄν.: "Ενα κοριτσάκι ὡς δεκατεσσάρω χρονῶ, νόστιμο, μὲ ξανθὲς πλεξίδες, πουλοῦσε 'ς τὴν αὐλὴν γιατσέντα Γ. Ξενοπ., Κέντρον, 7 Ὁ Θράσος μπῆκε 'ς τὸν κῆπο, παρακάλεσε τὸ Μιχάλη νὰ

